

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्

पदपूर्ति समिति

सानोठिमी, भक्तपुर ।

प्रशासन सेवा अन्तर्गत, सामान्य प्रशासन समूह, लेखा समूह र कानून समूह

अधिकृतस्तर तृतीय श्रेणीको

शाखा अधिकृत/लेखा अधिकृत/कानून अधिकृत पदको

खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

सेवा : प्रशासन	समूह : सामान्य प्रशासन/लेखा/कानून	उप-समूह :
पद : शाखा अधिकृत/लेखा अधिकृत/कानून अधिकृत	स्तर : अधिकृतस्तर तृतीय श्रेणी	किसिम : खुला/आ.प्र.
पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :		
प्रथम चरण : लिखित परीक्षा योजना		पूर्णाङ्क : २००
द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता		पूर्णाङ्क : ३०

परीक्षा योजना

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्न संख्या × अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान शासन प्रणाली र व्यवस्थापन	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQ)	५० प्रश्न × १ अङ्क	४५ मिनेट
				विषयगत	छोटो उत्तर आउने प्रश्न	६ प्रश्न × ५ अङ्क	१ घण्टा ३० मिनेट
					लामो उत्तर आउने प्रश्न	२ प्रश्न × १० अङ्क	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	छोटो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न × ५ अङ्क	३ घण्टा
					लामो उत्तर आउने प्रश्न	८ प्रश्न × १० अङ्क	

द्वितीय चरण: अन्तर्वार्ता

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital letter) A,B,C,D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षर (Small letter) a,b,c,d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्न हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार सम्बन्धित पत्र /विषयमा तोकिए अनुसार हुनेछ ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्रका हकमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । उम्मेदवारले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्ने छ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनोट भएका उम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०८२/१०/२२

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्

पदपूर्ति समिति

सानोठिमी, भक्तपुर ।

प्रशासन सेवा अन्तर्गत, सामान्य प्रशासन समूह, लेखा समूह र कानून समूह

अधिकृतस्तर तृतीय श्रेणीको

शाखा अधिकृत/लेखा अधिकृत/कानून अधिकृत पदको

खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पहिलो पत्रको एकिकृत पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :

सामान्य ज्ञान, शासन प्रणाली र व्यवस्थापन

खण्ड (क) - (५० अङ्क)

वस्तुगत (५० प्रश्न X १ अङ्क)

1. सामान्य ज्ञान (५० प्रश्न X १ अङ्क)

- 1.1 विश्वका प्रमुख ऐतिहासिक घटनाहरू
- 1.2 विश्वको भौगोलिक तथा आर्थिक अवस्था
- 1.3 नेपालको इतिहास : राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक व्यवस्था
- 1.4 नेपालको भौगोलिक तथा आर्थिक अवस्था
- 1.5 नेपालका प्रचलित धर्म, संस्कृति, जात जाति, भाषा, साहित्य र कला
- 1.6 खेलकूद तथा मनोरन्जन सम्बन्धी जानकारी
- 1.7 विज्ञान र प्रविधि, वैज्ञानिक अन्वेषण र आविष्कारहरू, प्रसिद्ध वैज्ञानिक र तिनको योगदान
- 1.8 क्रमविकास, वंशाणु, स्वास्थ्य र रोगबारे सामान्य जानकारी
- 1.9 दिगो विकास, वातावरण प्रदूषण तथा जलवायु परिवर्तन
- 1.10 अन्तर्राष्ट्रिय मामिला र तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्था (सार्क, आसियान, विमष्टेक, इयू, संयुक्त राष्ट्रसंघ)
- 1.11 नेपालको वैदेशिक सम्बन्ध र परराष्ट्र नीति
- 1.12 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नविनतम गतिविधि
- 1.13 नेपाल र विश्वका प्रसिद्ध विचारक र तिनको योगदान
- 1.14 नेपालको संवैधानिक विकासक्रम र नेपालको संविधान
- 1.15 नेपालको योजनावद्ध विकास, चालु योजना र बजेट
- 1.16 प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् ऐन, २०४५ र नियमावली, २०५१
- 1.17 प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्, कर्मचारी सेवा शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी विनियमावली, २०६९
- 1.18 प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी विनियमावली, २०६२

खण्ड (ख) - (५० अङ्क)

(६ प्रश्न X ५ अङ्क र २ प्रश्न X १० अङ्क)

2. शासन, संविधान र कानून

- 2.1 शासनका आधारभूत पक्ष : अवधारणा र विशेषता
- 2.2 शासनको राजनैतिक तथा प्रशासनिक संरचना
- 2.3 संविधानवाद र नेपालमा संवैधानिक विकास
- 2.4 नेपालको संविधान
- 2.5 नेपालको शासन प्रणाली
- 2.6 राष्ट्र निर्माण र राज्य निर्माण
- 2.7 कानूनको शासन र मानव अधिकार
- 2.8 सूचनाको हक र पारदर्शिता
- 2.9 नागरिक चेतना, जनताका कर्तव्य र जिम्मेवारी
- 2.10 कानूनका श्रोत तथा नेपालमा कानून निर्माणको प्रक्रिया
- 2.11 समावेशीकरण, समानुपातिक प्रतिनिधित्व
- 2.12 राष्ट्रिय सुरक्षा व्यवस्थापन: अवधारणा र क्षेत्र

3. सार्वजनिक सेवा तथा सार्वजनिक व्यवस्थापन

- 3.1 सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, कार्य, विशेषता र भूमिका
- 3.2 सार्वजनिक सेवा प्रवाह

- 3.3 राजनैतिक तटस्थता, प्रतिवद्धता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व
 - 3.4 सार्वजनिक कोषको सदुपयोग, सदाचार र नैतिकता
 - 3.5 सार्वजनिक नीति : निर्माण प्रक्रिया र विश्लेषण
 - 3.6 सार्वजनिक व्यवस्थापन र कर्मचारीतन्त्र
 - 3.7 विद्युतीय शासन
4. **श्रोत व्यवस्थापन र योजना**
- 4.1 मानवश्रोत व्यवस्थापन : प्राप्ति, विकास, उपयोग र सम्भार
 - 4.2 सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन : नेपालको योजना र बजेट प्रणाली
 - 4.3 नेपालमा सरकारी लेखा प्रणाली र लेखापरीक्षण प्रणाली
 - 4.4 वित्तीय व्यवस्थापन र सामाजिक उत्तरदायित्व
 - 4.5 विकास योजना र आवधिक योजना
 - 4.6 नेपालमा सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन
 - 4.7 सार्वजनिक संस्थान : हालको अवस्था, समस्या तथा समाधान

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्

पदपूर्ति समिति

सानोठिमी, भक्तपुर ।

प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, अधिकृतस्तर तृतीय श्रेणी

शाखा अधिकृत पदको

खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र - सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) - (५० अङ्क)

(२ प्रश्न × ५ अङ्क र ४ प्रश्न × १० अङ्क)

1. सामाजिक मामिला

- 1.1 सामाजिक विवाद तथा द्वन्द
- 1.2 सामाजिक न्याय तथा समानता
- 1.3 सामाजिक एवं सांस्कृतिक रुपान्तरण
- 1.4 संगठित अपराध: विद्युतीय अपराध, मानव बेचबिखन, मिलोमतो, एकाधिकार, आतंकवाद, भ्रष्टाचार र सम्पत्ति शुद्धिकरण
- 1.5 सामाजिक संरक्षण र बचाउ, सामाजिक सुरक्षा तथा सामाजिक जिम्मेवारी
- 1.6 श्रोत र साधनहरूको वितरणमा न्याय : असमानता एवं सीमान्तीकरण -प्रादेशिक, जातजातिगत, लैंगिक, ग्रामिण तथा शहरी)
- 1.7 सांस्कृतिक विविधता र सामाजिक परिचालन

2. विकाससँग सम्बद्ध मामिला

- 2.1 मानव विकास, पूर्वाधार विकास, विकासमा सूचना तथा संचार प्रविधिको भूमिका
- 2.2 विकास प्रक्रियामा राज्य र राज्य बाहेकका क्षेत्रको भूमिका
- 2.3 दिगो विकास (भूमि, जल तथा प्राकृतिक श्रोत)
- 2.4 विकास प्रक्रियामा राज्य र राज्य बाहेकका क्षेत्रहरूको भूमिका
- 2.5 विश्वव्यापीकरण र विकास
- 2.6 विकासमा नागरिकको संलग्नता
- 2.7 विकासमा सूचना(सञ्चार प्रविधिको भूमिका
- 2.8 साभेदारी विकास र समुदामा आधारित विकास

खण्ड (ख) - (५० अङ्क)

(२ प्रश्न × ५ अङ्क र ४ प्रश्न × १० अङ्क)

3. वातावरसँग सम्बद्ध मामिला

- 3.1 पारिस्थितिक प्रणाली
- 3.2 वातावरणीय ह्रास र वनविनास
- 3.3 जैविक विविधता तथा संरक्षण
- 3.4 जलवायु परिवर्तन र कार्बन व्यापार
- 3.5 संकट/विपद् व्यवस्थापन
- 3.6 प्रदूषण तथा फोहोर(मैला व्यवस्थापन
- 3.7 वातावरण र विकास

4. आर्थिक मामिला

- 4.1 आर्थिक वृद्धि तथा आर्थिक विकास
- 4.2 आर्थिक विकासका प्रमुख पक्ष: कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, वैदेशिक रोजगार तथा मानव संसाधन)
- 4.3 आर्थिक विकासमा सार्वजनिक क्षेत्र, निजी क्षेत्र र सहकारी क्षेत्रको भूमिका
- 4.4 वैदेशिक सहायता र अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग
- 4.5 वैदेशिक लगानी
- 4.6 गरिब र बेरोजगारी
- 4.7 आर्थिक कूटनीति
- 4.8 व्यापार, बजार र श्रम उदारिकरण

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्
पदपूर्ति समिति
सानोठिमी, भक्तपुर ।
प्रशासन सेवा लेखा समूह अधिकृतस्तर तृतीय श्रेणी
लेखा अधिकृत पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र - सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) - (५० अङ्क)
(२ प्रश्न × ५ अङ्क र ४ प्रश्न × १० अङ्क)

1. **लेखा र लेखा प्रणाली (२० अङ्क)**
 - 1.1 आधारभूत लेखाको अवधारण तथा सिद्धान्त
 - 1.2 सरकारी लेखा प्रणाली
 - 1.3 नगद, प्रोदभावी (Accrual) तथा सुधारिएको प्रोदभावी लेखाङ्कन प्रणाली
 - 1.4 लेखाङ्कन अभिलेख प्रवाह (Accounting Flow Chart), कारोबार विश्लेषण, प्रारम्भिक लेखाङ्कन र खातामा प्रविष्टी
 - 1.5 खाता सूची (Chart of Accounts) को अवधारणा
 - 1.6 लेखामा आयको पहिचान तथा मापन (Income Recognition and Measurement)
 - 1.7 बैंक हिसाब समायोजन विवरण, लेखा त्रुटि पहिचान
 - 1.8 जिन्सी लेखा व्यवस्था, राजस्व शीर्षक र खर्च शीर्षकको वर्गीकरण र व्याख्या
2. **लेखा परीक्षण (१० अङ्क)**
 - 2.1 आन्तरिक नियन्त्रणका तरिका
 - 2.2 लेखा परीक्षणका प्रकार, आन्तरिक लेखा परीक्षणको तरिका, बाह्य/अन्तिम लेखा परीक्षणका सिद्धान्त
 - 2.3 लेखापरीक्षण प्रविधि (लेखा परीक्षण कार्यक्रम, भौचिङ्ग, सम्पत्ति दायित्वको छानविन तथा मूल्याङ्कन, लेखा परीक्षण टिपोट)
 - 2.4 व्यवस्थापन तथा कार्यमूलक लेखा परीक्षण, लेखापरीक्षण मापदण्ड, कर लेखापरीक्षण (Tax Audit), जालसाजी अनुसन्धानका तरिका (Fraud Investigation), सार्वजनिक संस्थाको लेखापरीक्षण
3. **व्यावसायिक लेखा प्रणाली (२० अङ्क)**
 - 3.1 व्यावसायिक लेखाको अवधारणा र लेखाका सर्वमान्य सिद्धान्त
 - 3.2 व्यावसायिक लेखाको उद्देश्य, क्षेत्र तथा कार्य
 - 3.3 लेखापालनमा सम्भावित त्रुटि र त्यसको शुद्धिकरण
 - 3.4 भौचर,लेजर, क्यासबुक, कन्ट्रोल लेजर
 - 3.5 सन्तुलन परीक्षण
 - 3.6 आय व्यय विवरण
 - 3.7 कोष प्रवाह विवरण (Funds Flow Statement)
 - 3.8 वासलात - सम्पत्ति र दायित्वको वर्गीकरण, स्थिर सम्पत्ति र दायित्व, चालु सम्पत्ति र दायित्व, भौतिक र अभौतिक सम्पत्ति (Tangible and Intangible Assets), कृत्रिम वा कपोलकल्पित सम्पत्ति (Fictitious Assets), खेर जाने तथा तरल सम्पत्ति (Wasting and Liquid Assets), दीर्घकालीन दायित्व (Long-term liabilities), सम्भाव्य दायित्व (Contingent Liabilities)
 - 3.9 ह्रास (Depreciation) को अवधारणा, कारण र तरिका
 - 3.10 जगेडा (Reserve)
 - 3.11 विनियम संयन्त्र (Negotiable Instruments)

खण्ड (ख) - (५० अङ्क)
(२ प्रश्न × ५ अङ्क र ४ प्रश्न × १० अङ्क)

4. **व्यावसायिक गणित र तथ्यांक सम्बन्धी सैद्धान्तिक ज्ञान (१० अङ्क)**
 - 4.1 व्याज, प्रतिशत, औसत, नाफा, नोक्सान, अनुपात गणना गर्ने तरिका
 - 4.2 Mean, Median, Mode, Standard Deviation, Correlation and Regression
5. **लागत लेखा (Cost Accounting) (१० अङ्क)**
 - 5.1 लागत लेखाको अवधारण र उद्देश्य
 - 5.2 लागतका तत्व (Elements of Cost)
 - 5.3 लागत व्यवहार (Cost Behavior)
 - 5.4 प्रत्यक्ष लागत तथा अप्रत्यक्ष लागत (Direct Cost and Indirect Cost)
 - 5.5 संयुक्त लागत तथा सहभागी लागत (Joint Cost and Common Cost), अवसर लागत (Opportunity Cost), स्थगन लागत (Deferred cost)
 - 5.6 लागत प्रणाली (Costing System)
 - 5.6.1 प्रक्रियागत लागत प्रणाली (Process Costing)
 - 5.6.2 कार्यगत लागत प्रणाली (Job Costing)
 - 5.6.3 ठेक्का लागत प्रणाली (Contract Costing)
 - 5.6.4 समाविष्ट लागत तथा परिवर्तनशील लागत प्रणाली (Absorption costing and variable costing)
6. **व्यवस्थापन लेखा (Management Accounting) (१० अङ्क)**
 - 6.1 व्यवस्थापन लेखाको उत्पत्ति र विकास, र्थ, विशेषता, क्षेत्र, उद्देश्य र कार्य
 - 6.2 व्यवस्थापन लेखाको औजार, पद्धति र सीमितता
 - 6.3 वित्तीय विवरण- विश्लेषण र व्याख्या (Financial statement – Analysis and Interpretation)
 - 6.4 लगानी आयोजनाहरूको मुल्याङ्कन गर्ने तरिका (Evaluation Techniques of Investment Projects)
7. **सेवासँग सम्बन्धित कानुनी व्यवस्था (२० अङ्क)**
 - 7.1 सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४
 - 7.2 आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र नियमावली, २०७७
 - 7.3 लेखा परीक्षण ऐन, २०७५
 - 7.4 आयकर ऐन, २०५८
 - 7.5 मुल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२
 - 7.6 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्
पदपूर्ति समिति
सानोठिमी, भक्तपुर ।
प्रशासन सेवा, कानून समूह, अधिकृतस्तर तृतीय श्रेणी
कानून अधिकृत पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र - सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) - (५० अङ्क)
(२ प्रश्न × ५ अङ्क र ४ प्रश्न × १० अङ्क)

1. कानून तथा न्याय सम्बन्धी समसामयिक विषय
 - 1.1 संविधान र संविधानवाद
 - 1.2 फौजदारी तथा देवानी संहिताका आधारभूत पक्ष
 - 1.3 मानव अधिकार र अन्तर्राष्ट्रिय कानूनको अवधारणा
 - 1.4 भ्रष्टाचार, संगठित अपराध र सम्पत्ति शुद्धीकरण सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था
 - 1.5 न्यायिक सक्रियता र सार्वजनिक सरोकार
 - 1.6 विवाद समाधानका वैकल्पिक उपाय (मेलमिलाप सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था)
 - 1.7 वातावरणीय न्यायको अवधारणा
 - 1.8 उपभोक्ता हित संरक्षण
 - 1.9 लैंगिक न्याय र घरेलु हिंसा
 - 1.10 पीडित न्याय प्रणालीको अवधारणा
2. कानून तर्जुमा तथा कानूनका विविध पक्ष
 - 2.1 ऐन, नियम, गठन आदेश र अध्यादेश तर्जुमा
 - 2.2 सन्धि सम्झौताको निर्माण
 - 2.3 नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित हुने सूचना सम्पादन
 - 2.4 व्यवस्थापन विधि
 - 2.5 प्रत्यायोजित व्यवस्थापन
 - 2.6 बौद्धिक सम्पत्तिको अधिकार सम्बन्धी कानून
 - 2.7 करार सम्बन्धी कानून
 - 2.8 रिट निवेदन तथा लिखित जवाफ
 - 2.9 प्रशासनिक निकायको न्यायिक अधिकार
 - 2.10 निजामती सेवा ऐन तथा नियमावली

खण्ड (क) - (५० अङ्क)
(२ प्रश्न × ५ अङ्क र ४ प्रश्न × १० अङ्क)

3. **सरकारी वकिल सम्बन्धी कानूनका सैद्धान्तिक एवं व्यवहारिक बिषय**
 - 3.1 महान्यायाधिवक्ता सम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था
 - 3.2 सरकारवादी फौजदारी मुद्दाको अनुसन्धान र अभियोजन एवं विभिन्न प्रकारका मुचुल्का
 - 3.3 थुनछेक सम्बन्धी प्रक्रिया र साक्षी परीक्षण
 - 3.4 कानूनी राय
 - 3.5 सरकारी मुद्दाको पुनरावेदन तथा सरकारी मुद्दाको प्रतिरक्षा
 - 3.6 वहसकला र वहस व्यवस्थापन
 - 3.7 सरकारी वकिलको व्यवसायिक आचरण
 - 3.8 मुलुकी अपराध (संहिता) ऐन, २०७४
 - 3.9 मुलुकी फौजदारी कार्यविधि (संहिता) ऐन, २०७४
 - 3.10 फौजदारी कसूर (सजाय निर्धारण तथा कार्यान्वयन) ऐन, २०७४
4. **अदालतका काम कारवाही सम्बन्धी बिषय**
 - 4.1 हकदैया, हदम्याद, म्याद र तारेख
 - 4.2 अदालतको अधिकार क्षेत्र
 - 4.3 लिखतहरूको दर्ता र दरपिठ
 - 4.4 कोर्ट फि, धरौटी र जमानी
 - 4.5 बयान, बकपत्र, वारेसनामा र सकारनामा सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था
 - 4.6 अन्तरकालीन आदेश तथा अन्तरिम आदेश
 - 4.7 फैसला सम्बन्धी सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान
5. **सेवासँग सम्बन्धित कानूनी व्यवस्था**
 - 5.1 शिक्षा ऐन, २०२८ तथा नियमावली, २०५९
 - 5.2 प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् ऐन, २०४५ तथा नियमावली, २०५१
 - 5.3 प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक परिषद् आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी विनियमावली, २०६२
 - 5.4 प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् कर्मचारी सेवा, शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी विनियमावली, २०६९
 - 5.5 सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा नियमावली, २०६४
 - 5.6 सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ तथा नियमावली, २०६५

॥समाप्त ॥